

ناسته 6

پر ژغورل شوي شخص متمرکز د SEAH رپوت د ترلاسه کولو طريقه

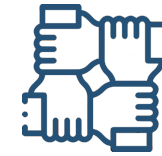
د ناستې موخه:

SEAH ته په مهرباني او خواخوږي ځواب څرگند کړئ

د SEAH د قربانيانو اړتياوې درک کول

د SEAH عواقب: د ژغورل شوي شخص له نظره

ټولنيزې پايلې:
ټولنيز عواقب يا پايلې: د دندې له
لاسه ورکول، انزوا، بدنمي، د
ټولنې لخوا رټل.

رواني او عاطفي پايلې:
د شرم احساس، گناه، ځان ملامتي،
انزوا، ويره، اندېښنه، غوسه، د نورو
بې باوري.

فيزيکي پايلې:
ټپونه، داغونه، ناغوبنټل شوي
امیندواری، د جنسي عمل له لارې
لیږدول شوي ناروغی، عقامت او
داسې نور.

د قربانيانو سره خواخوږۍ کول

دا چي تاسو د يوه ناوړه
چلند په پايله كي ژغورل
شوي ياست نو تاسو به
څنگه احساس وكړئ؟

د قربانيانو ايكوسيستم

دغه سازمان

ټولنه

کورنی او ملګري

پر ژغورل شوي شخص متمرکز چلند

- 1 یو د ملاتړ چاپیریال رامنځته کړی چې په هغه کې د قربانیانو د حقونه درناوی کيږي او د شان او درناوي رویه ورسره کيږي.
- 2 د قربانیانو رغیدو او د دوی د اړتیاو او هیلو پیژندلو او څرگندولو وړتیا ته وده ورکړی.
- 3 د ملاتړ لپاره د ممکنه لارو په اړه د پریکړې کولو لپاره د دوی ظرفیت پیاوړی کړی.

د ژغورل شوي شخص متمرکز چلند د کليدي اصولو پلي کول

مهمه

د ژغورل شوي شخص متمرکز چلند د کليدي اصولو پلي کول

مهمه

د ژغورل شوي شخص متمرکز چلند د کليدي اصولو پلي کول

پرتله له کوم تبعيض:

د هر هغه چا سره چې ملاتړ ته اړتيا لري مساوي او عادلانه چلند کول.

محرميت

ژغورل شوي شخص ته دا حق ورکول چې هرچاته خپله کيسه ووايي. د محرميت ساتل پدې معنی دي چې يوازي د قربانيانو په رضایت سره معلومات شريک کړي.

د لارښود اصولو په عمل کې پلي کول

محرمیت

درناوی

- یوه پخوانۍ سناریو وگورئ او په دې اړه فکر وکړئ چې څنگه د لارښود څلور اصول پلي کیدی شي. د دې اصولو په پلي کولو کې به سم ځواب څه وي؟

پرتله له کوم
تبعیض

خوند پټوب

- که اصولو ته درناوی ونه شي نو پایلې به یې څه وي؟ د دوی د درناوي د گټو په اړه څه وایاست؟

د افشا کولو لپاره ناکافي عکس العمل او ثانوي قرباني کيدل

د قرباني ملامتول

ثانوي قرباني هغه وخت پېښېږي کله چې ژغورل شوی د نورو سره په اړیکه کې د چلند او رویې تجربې له امله د لا زیات زیان سره مخ کېږي.

بېلګې یې د مرتکب یا ګناهکار سره مخ کیدل، پوښتنې کیدل، د قرباني ملامتول، نامناسبه ژبه، غیر معقول تبصرې، او نور موارد شامل دي.

بې باوري

د شک
څرګندونه

پوښتنې کول

په لنډيز کې

1

هغه خلک چې د SEAH تجربه لری یا شاهد وي امکان لري په مختلفو شرایطو کې د سختو پایلو سره مخ شي.

2

مختلف خلک به د ورته پېښو په اړه مختلف غبرگونونه ولري. ښايي زیانمنې پایلې تل د نورو غیر دخپلو کسانو لخوا ونه لیدل شي.

3

د دې منفي پایلو د زیاتیدو څخه د مخنیوي لپاره، دا اړینه ده چې د ژغورل شوی اړتیاوو ته پام وکړئ.

په لنډيز کې

هر ژغورل شوی ممکن بېلا بېلې اړتياوې ولري، مګر دا اړینه ده چې تل درناوي، محرمیت، خوندیتوب او پرته له کم تبعیض چلند ډاډمن شي.

4

د ژغورل شوو ایکوسیستم ممکن د SEAH وروسته څه ناڅه ویجاړ شي. سازمان، او د سازمان کارکوونکي ددې ایکوسیستم په جوړولو کې مهم رول لوبوي.

5

د SEAH د رپوټ تر لاسه کولو وروسته د ژغورل شوی لپاره د مرستې چمتو کول لومړیتوب لري.

6

د SEAH رپوٽونو په ترلاسه کولو کې ستاسو دنده

د SEAH اړوند دندې او مسؤليتونه

- ستاسو په نظر، د وړاندیز شویو کړنو په منځ کې:
- کوم موارد باید د ټولو کارمندانو لخوا چې رپوټ ترلاسه کوي پلي شي؟
 - کوم یې باید یوازې د SEAH ټیمونو لخوا پلي شي؟
 - کوم یو باید هیڅ پلي نشي؟

د SEAH اړوند دندې او مسؤليتونه

1

د مخنيوي او د
رپوټ ورکولو رسمي
میکانيزمونو په ګډون
د PSEA سيستم
جوړول.

2

د موجوده
میکانيزمونو په اړه
ټولنو او کارمندانو ته
معلومات خپرول.

3

د SEAH څخه د
ژغورل شویو کسانو
لپاره اړین خدمات
ټاکل.

4

مناسب ځواب چمتو
کړی او د SEAH
قربانيان و اړونده
ادارو ته راجع کړی.

د SEAH اړوند دندې او د غیر متخصصینو مسؤلیتونه

1

د پروگرام کولو په اړخ کې...

د بنځو، نجونو، ماشومانو، زړو خلکو، او نورو ډلو سره مشوره وکړئ چې SEA په وړاندې زیانمنونکې دي ترڅو د اړوند ځانګړي سکتور SEA خطرونه وپيژني او کم یې کړي او دا ډاډ ترلاسه کړي چې خدمات هیڅ زیان نه رسوي.

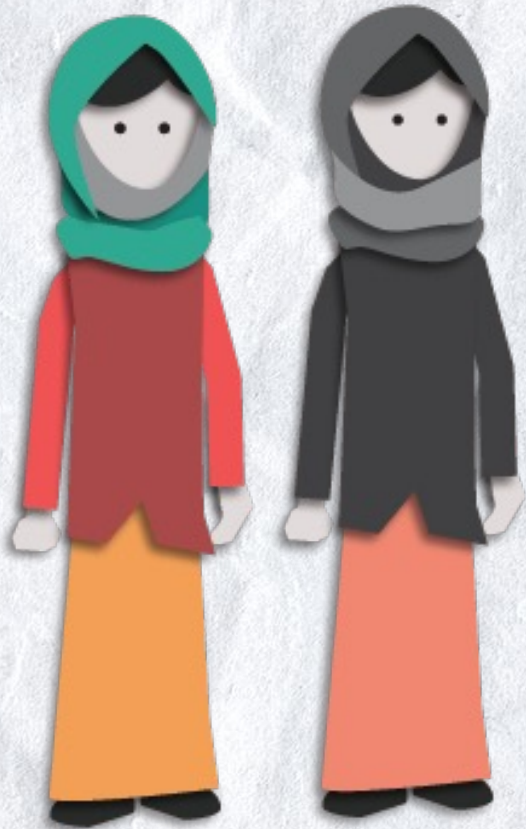
2

د ټولو هغو کارکوونکو لپاره چې د ژغورل شویو سره په مستقیمه اړیکه کې دي...

که ژغورل شوي شخص تاسو ته د SEAH یوه پېښه افشا کړي:

- پدې پوه شئ چې څنګه باید په خوندي او اخلاقي ډول د قضاوته پرته د قربانیانو ملاتړ وکړئ او ورته غوږ شئ.
 - د SEAH رپوټ ورکولو رسمي میکانیزم له لارې وضعیت رپوټ کړئ.
 - که چیرې د GBV پېښو په هکله د راجع کولو طریقي شتون ولري، د خدماتو او راجع کولو د اختیارونو په اړه دقیق معلومات چمتو کړئ او پوه شئ چې څنګه ژغورل شوي شخص کسان د دوی خبرتیا په رضایت سره په خوندي توګه راجع کړي.
- پدې ماډول کې به پردغې موضوع تمرکز وکړو

په لازمي رپوټ ورکولو تمرکز وکړئ

- ژغورل شوي شخص ته د رپوټ ورکولو د اړتيا په اړه خبر ورکړئ.
- دوی ته توضيحات ورکړئ چې څوک به کله، او څنګه خبر شي.
- ستاسو او د هغه چا تر منځ د امکان تر حده بڼه باوري اړيکه وساتئ چې پيښه يې افشا کړي وي.

باخبره رضایت باندې تمرکز وکړئ

پر ژغورل شوي شخص متمرکز چلند

=

د قربانيانو پرېکړې ته درناوی

=

د باخبره پریکړو کولو امکان

باخبره رضایت کې لاندې معلومات شامل کېدې شي: په جزییاتو سره د رپوټ ورکولو د پروسې په اړه، د احتمالي پایلو په اړه، د موجوده خدماتو او ملاتړ په اړه، د اړتیاوو څرګندولو وړتیا، خدماتو ته د لاسرسۍ غوره کول یا نه، پریکړه کول چې کوم معلومات باید شریک شي، د خپلې ساتنې لپاره پریکړه کول او داسې نورو مواردو په هکله معلومات ورکول.

هغه ننگوني چې د کارمندانو لخوا ورسره مخ کيږي کله چې د SEAH رپوټونه ترلاسه کوي

کله چې د SEAH ژغورل شوي شخص
دوی ته یوه پېښه افشا کوي بشري
کارکونکي له کومو ننگونو یا اندېښنو سره
مخ دي؟

په لنډيز کې

1 دا اړینه ده چې د لومړۍ لیکې کارمندان د SEAH افشاء کولو ته په خوندي او مناسب ډول ځواب ویلو لپاره چمتو وي او یو باوري چاپیریال شتون ولري نو ژ غورل شوی شخص به وکولای شي خپله تجربه افشا کولو ته لیواله دي.

2 د غیر متخصص کارمندانو څخه د دې تمه نه کېږي چې خپل محدودیتونه لري کړي. دا ستاسو دنده نه ده چې د ژ غورل شوی کسانو لټون وکړئ او نه هم مشوره ورکړئ، مرکه ترسره کړئ، په ټولو جزیاتو پوه شئ، یا هغه کس ته ووايست چې باید څه وکړي.

په لنډيز کې

3 د بشري مسوولينو په توګه ستاسو دنده دا ده چې د ټولو خلکو حقونو او اړتياو ته درناوی او ساتنه يې وکړو او په هکله يې انگيرنې يا قضاوت ونه کړو.

4 ستاسو دنده دا ده چې د موجوده خدماتو په اړه دقيق، تازه معلومات چمتو کړئ او ژغورل شوي شخص ته اجازه ورکړئ چې خپل انتخاب وکړي.

5 تاسو دا مکلفيت هم لرئ چې د هر ډول افشا شوي SEA وضعيت په هکله رپوټ ورکړئ. دا مهمه ده چې د دې مسؤليت په اړه ژغورل شوي شخص يا گواه ته خبر ورکړئ.

د SEAH رپوټونو ترلاسه کولو لپاره پر قرباني متمرکز چلند

د ژغورل شوی شخص باندې متمرکز رویې پلي کول

ژغورل شوي کسان هيڅکله د
هغه تاوتریخوالي لپاره مسؤل
نډي چې دوی تجربه کړي وي.

ناوړه گټه اخیستنه او جنسی
تیری تل د گناهکارانو لخوا
ترسره کیږي.

رويه او بيانونه

وګړئ	مه کوئ
<ul style="list-style-type: none"> • محرمیت، خوندېتوب، خواخوږی او درناوی وګړئ • د قرباني څخه مناسب واټن وساتئ • د چوپټیا درناوی وګړئ 	<ul style="list-style-type: none"> • د محرمیت ژمنه مه کوئ (په ځینو مواردو کې د لازمي رپوټ ورکولو قوانین شتون لري) • د پولیسو په څیر رویه مه کوئ
ووايه	مه وایه
<ul style="list-style-type: none"> • قرباني ته په جدې نظر وګورئ • قرباني ته ووايست چې تاوتریخوالی د دوی ګناه نه ده • په واضح ډول معلومات ورکړئ • د قرباني د احساساتو قدر وګړئ • د قرباني د ځواک قدر وګړئ • هغه څه بیا تکرار کړئ چې قرباني تاسو ته ویلي دي • د یوې نقطې روښانه کولو یا تایید لپاره لنډې پوښتنې وپوښتئ 	<ul style="list-style-type: none"> • دا چې ولې قرباني شوې په هکله یې پوښتنه مه کوئ • قضاوت مه کوئ، مه یې ملامتوئ • دروغجنې وعدې مه کوئ • په قرباني باندې ددې لپاره چې کیسه ووايي یا جزییات وړاندې کړي فشار مه راوړئ (هیڅکله پوښتنه مه کوئ: ولې) • تخنیکي اصطلاحات مه کاروئ • دوی ته د بل چا کیسه مه کوئ • د خپلو ستونزو په اړه خبرې مه کوئ

چلندونه او بیانونه: کم چی قربانیان یی تمه لري

د قرباني شوو کسانو د ملامتولو رويي سره چلند کيږي.	نه دا چي	په بڼه شان او درناوي له دوی سره چلند وشي.
د ضعیفی احساس کول او ورته ویل چي څه وکړي یا څه شی 'غوره' دی.		د انتخابولو ځواک ولري.
د شرم یا بدنایي احساس کول، په شمول د یو چا د خوښی پرته د هغه تجربې شریکول.		د یو چا خصوصي او محرمیت ساتل.
د جنسیت، توکم، عمر، مدني حالت، عقیدوی باور او د داسي نورو پر بنسټ د تبعیض لرونکي چلند سره مخ دی.		پرته له کوم تبعیض او قضاوت څخه وي.
د موجوده اختیاراتو په اړه محدود یا نیمگړی معلومات درلودل.		دقیقو معلوماتو ته لاسرسی ولري.
تاسو ته د دوی د تجربې د افشا کولو وروسته د لږ خونديتوب احساس کیدل.		تاسو ته د خپلې تجربې په افشا کولو کې خوندي او امن احساس وکړي.

د لومړۍ کړنې يا مستقيم ملاتړ: د غوړ نیولو، پلټلو، تاییدولو، خوندپټوب او ملاتړ (LIVES) طریقه

غوړ ونیسئ:

L

... د اړتیاوو په اړه پوښتنه وکړئ

I

... تجربه تایید کړئ

V

... خوندپټوب ډاډمن کړئ

E

... ملاتړ

S

دا ترټولو ارزښتناکه خدمت دی چې تاسو یې چمتو کولای شئ.

حتی که تاسو متخصص نه یاست، تاسو به هغه شخص ته اړین ملاتړ چمتو کړی وای.

5 توري په یاد ولرئ: LIVES

SEAH ته د ځواب ویلو لپاره لارښوونې

په خواخوږۍ او پرته له قضاوت سره غوږ ونیسئ.

څېړنه یا مرکه مه کوئ، مګر ډاډ ترلاسه کړئ چې تاسو د دوی اساسي معلوماتو یادښت نیسئ: څوک، څه شی، کله، او چیرې. هیڅکله دا پوښتنه مه کوئ چې ولې ژغورل شوی یو څه وکړل یا یې ونه کړل ځکه چې دا د قضاوت معنی لري.

د شخصي خوندیتوب لپاره د دوی د اندیښنو په اړه پوښتنه وکړئ.

د ژغورل شوي شخص په رضایت سره موجوده خدماتو ته مراجعه وکړئ.

SEAH ته د ځواب ویلو لپاره لارښوونې

د خپل موقف او اړیکو اهمیت وپیژنئ.

هغوی ته وواياست چې تاسو د معلوماتو په هکله څه مسوولیت لرئ او وروسته به څه پېښ شي.

روښانه ذهنیت ولرئ او د نوي معلوماتو په ترلاسه کولو سره د خپلو باورونو بدلولو ته لږواله اوسئ.

صادقانه پوښتنې وکړئ.

سناريو په اړه نقش لوبول يا "تاسو به څنگه ځواب ورکړئ؟" تمرين

اختيار الف:

هره جوړه د چمتو شوي سناريو پراساس د SEAH رپوټ افشا کولو او ترلاسه کولو د نقش لوبولو لپاره يوځای کار کوي. لومړۍ به د A شريک د ژغورل شوی رول ولوبوي او شريک B به د هغه کارمند رول ولوبوي چې رپوټ ترلاسه کوي.

اختيار ب:

يوه سناريو غوره کړئ او تشریح يې کړئ چې ولې يې تاسو غوره کوئ. د ژغورل شوي شخص باندې متمرکز تگلارې په اړه بحثونو ته بيرته مراجعه وکړئ او د خپلې پریکړې د ملاتړ لپاره د SEAH رپوټونو د ترلاسه کولو لپاره د لارښود پاڼه وکاروئ.

په لنډيز کې

1 خپل ځان د ژغورل شوی شخص پرځای وگنئ او خواخوږي ښکاره کړئ.

2 هيڅکله تحقيق مه کوئ، د شاهدانو لټون مه کوئ، يا د منځگريټوب هڅه مه کوئ. تاسو ممکن پدې کار سره ژغورل شوی شخص او خپل ځان نورو خطرونو سره مخ کړئ.

3 ژغورل شوي شخص بايد خپل وضعیت کنټرول کړي. تل د راجع کولو دمخه د رضایت غوښتنه يې وکړئ او ډاډ ترلاسه کړئ چې ژغورل شوي شخص ستاسو د رپوټ ورکولو مکلفیت په اړه په سمه توګه خبر شوی.

په لنډيز کې

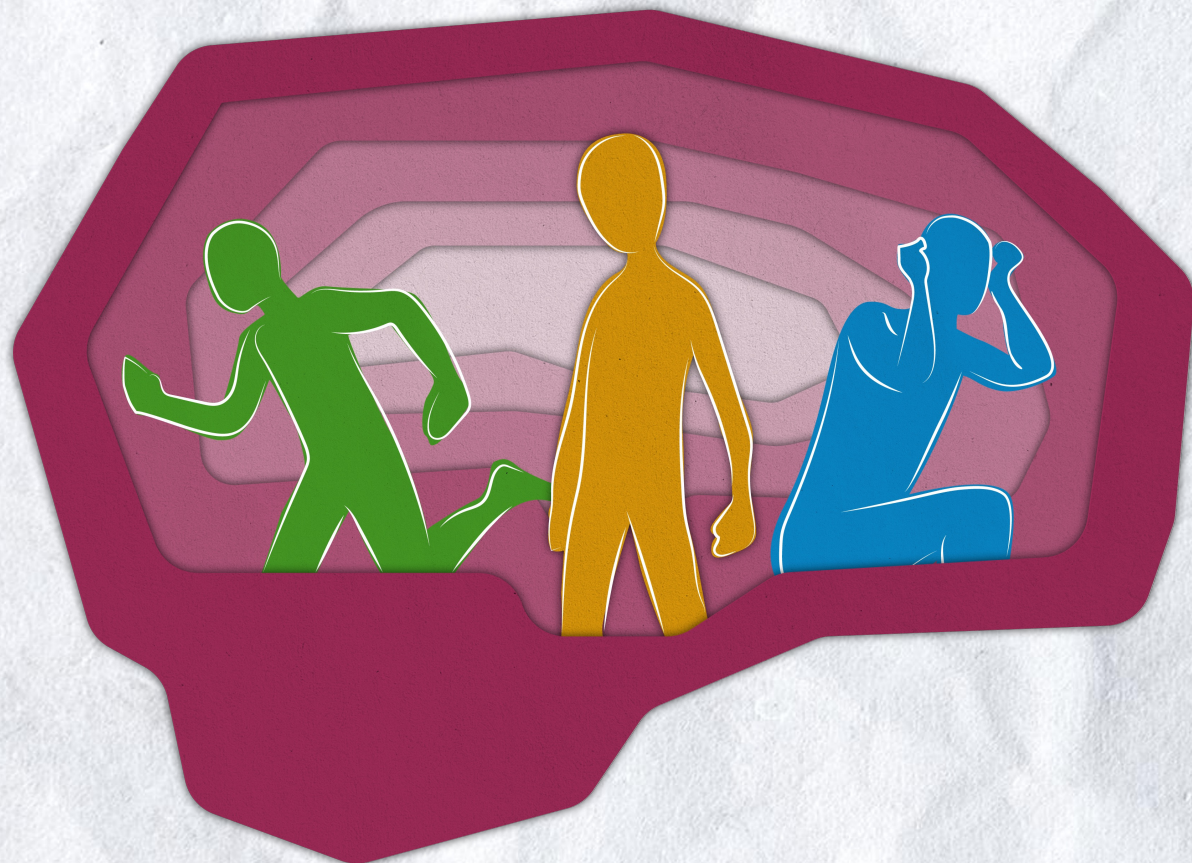
د **LIVES** پنځه توري په یاد ولرئ. د ملاتړ لومړۍ کرښه د غبرگون یوه اړینه برخه ده.

4

وضعیت ته د ځواب لپاره رپوټ ورکول ستاسو د دندې یوه برخه ده او اختیاري نه ده. دا مهمه ده چې ژغورل شوی شخص، ټولنې او سازمان لاهم خوندي وساتل شي.

5

کله چې د SEAH رپوټونه ترلاسه شي د ځان پاملرنه وشي

د فشار مخنیوی

کله چې د SEAH رپوتونو تر لاسه کولو لپاره مسوولیت ولرو نو موږ څنگه کولای شو د کارکوونکو د فشار مخه ونیسو؟

په لنډيز کې

د ځان پاملرنې ډولونه

روحاني

يوازې وخت تيرول، مراقبه، طبيعت، اړيکه، مقدس ځای.

ټولنيز

د ملاتړ سيستمونه، اړېکې، يوځای وخت تيرول، د مرستې غوښتنه کول، د حدود ټاکل.

عاطفي

د فشار مدیریت، شفقت، مهرباني، د احساساتو کنټرول.

فيزيکي

خوب کول، کششي حرکتونه، قدم وهل، ښه خواړه خوړل، آرام کول.

لومړی نوم او تخلص

دندې نوم، سازمان

YourEmail@NGO.org

InterActionorg@ // InterAction.org

Icon credits: Freepik, Good Ware, Nhor Phai and Kiranshastry

THANK YOU